

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 367

van **LORIN PARYS**

datum: 10 februari 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Coronavaccinatie kinderen - Toestemmingsprocedure ouders

Jongeren vanaf 5 jaar kunnen zich in Vlaanderen laten vaccineren. Ondertussen kunnen jongeren tussen 12 en 17 jaar zich zelfs laten vaccineren met een boosterprik. Deze vaccinatie moet jongeren en kinderen in ons land bescherming bieden tegen het coronavirus.

Gaat één van de ouders/voogd mee naar het vaccinatiecentrum, dan geven ze daardoor ook meteen hun toestemming voor de vaccinatie van het kind. Wanneer kinderen/jongeren alleen of met iemand anders naar het vaccinatiecentrum gaan, moeten ouders toestemming geven voor de vaccinatie van het kind. Het volstaat om één ouder/voogd de toestemmingsbrief te laten invullen. Op de bewuste toestemmingsbrief staat hierover het volgende: "Stem de vaccinatie vooraf af met de andere ouder of voogd, en maak een gezamenlijk en gedragen beslissing over de vaccinatie van jullie kind voor de afspraak."

1. Wat indien ouders geen akkoord vinden? Wil dit de facto zeggen dat de ouder die toestemming geeft, het kind kan laten vaccineren zonder medeweten of goedkeuring van de andere ouder?
2. Kan een ouder zijn/haar expliciete weigering melden zodat er enkel een beslissing genomen kan worden met wederzijdse toestemming? Aan wie moet deze ouder dat melden? Wie is verantwoordelijk voor de naleving hiervan? Kan een vaccinatiecentrum dit controleren?
3. Kan een zorgverlener uit het vaccinatiecentrum verantwoordelijk worden gesteld wanneer één ouder de vaccinatie van het kind expliciet weigert en de andere ouder het kind zonder toestemming laat vaccineren? Is dit voldoende gecommuniceerd naar het personeel in vaccinatiecentra? Is er voor hen een procedure uitgewerkt ter controle?
4. Heeft de minister al meldingen gekregen van vaccinatiecentra of ouders rond dit probleem? Over hoeveel meldingen gaat het? Kan de minister per melding een korte beschrijving geven inclusief de vermeldingen van het betrokken vaccinatiecentrum en meedelen hoe dit is aangepakt?
5. Zijn er rechtszaken lopende tussen ouders wat betreft de discussie rond het al dan niet laten vaccineren van hun kind?
6. Krijgen bij co-ouderschap beide ouders een uitnodigingsbrief?
7. Over de gehele vaccinatieperiode zijn er fouten gemaakt in vaccinatiecentra. Denk maar aan boosters die werden gewisseld met een volwaardig vaccin, het verwisselen van soort vaccin etc...

**Vlaams
Parlement**

Gelieve het totale aantal fouten per vaccinatiecentrum mee te delen inclusief soorten fouten en de bijhorende data per fout.

ANTWOORD

op vraag nr. 367 van 10 februari 2022

van **LORIN PARYS**

1. Het is uiteraard mogelijk dat ouders het onderling niet eens zijn over de vaccinatie. Ouders oefenen samen het ouderlijk gezag uit. Dit impliceert in principe dat de ouders het eens moeten zijn over een beslissing. Het is de verantwoordelijkheid van elke ouder bij het nemen van een beslissing zich van de toestemming van de andere ouder te verzekeren. Dit wordt ook nogmaals zo benadrukt in de uitnodigingsbrief van de kinderen die door de Vlaamse overheid wordt verzonden.

Om deze gezamenlijke uitvoering van het ouderlijk gezag in de praktijk werkbaar te maken en het maatschappelijke verkeer niet onnodige te blokkeren, wordt er door een specifieke juridische regelgeving ten aanzien van een derde, bv. een arts in een vaccinatiecentrum, van uitgegaan dat een ouder ten aanzien van een derde, die niet meer info heeft, handelt met toestemming van de andere ouder. Dit geldt zowel voor ouders die samenleven als voor ouders die niet samenleven. Dit vermoeden van instemming wordt opgenomen in het (oud) Burgerlijk Wetboek art. 373, lid 2 en art. 374 BW. Hierin wordt het volgende gesteld: "Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een handeling stelt die met dat gezag verband houdt," Dit heeft praktisch tot gevolg dat wanneer een arts, een zorgverlener of vaccinatiecentrum handelt met de toestemming van één ouder hij niet verkeerd handelt. Hij mag er immers te goeder trouw vanuit gaan dat de toestemming van één ouder gedragen wordt door beide ouders. Dit vermoeden van instemming geldt ook voor ouders die niet samenleven.

Wanneer een vaccinatiecentrum, zorgverlener, verpleegkundige of arts op de hoogte is van het feit dat één van beide ouders weigert, kan er enkel gevaccineerd worden met de uitdrukkelijke toestemming van beide ouders. De aanwezigheid van één van de ouders of de aanwezigheid van een andere volwassene met een toestemmingsbrief ondertekend door één van beide ouders is dan niet meer voldoende om te vaccineren. Het is daarnaast mogelijk dat de familierechtbank het beslissingsrecht aan één van de ouders heeft toebedeeld. De uitspraak/vonnis van de familierechtbank is eveneens voldoende om verder te gaan met vaccinatie. Wanneer het vaccinatiecentrum dus geconfronteerd wordt met een uitdrukkelijke weigering van één van de ouders, dan dient het ervoor te zorgen (via een interne procedure) dat het kind niet gevaccineerd wordt zonder de bovenstaande garanties. Het Agentschap Zorg en Gezondheid heeft voor de standaardvaccinatie een specifieke procedure uitgewerkt in samenspraak met de vaccinatiecentra die een dergelijke garantie kan bieden. Deze procedure is gebaseerd op de blokkering van de vaccinatiecode van het kind als gevolg van de weigering van één ouder. Bij een blokkering van deze code wordt een kind enkel gevaccineerd na een bewijs van een dubbele toestemming of machtiging van een bevoegde rechter. Deze blokkering geldt dus als een "rode vlag" binnen de vaccinatiecentra.

Aangezien de boostercampagne voor de 12-17-jarigen momenteel met een opt-in-systeem werkt, en er geen vaccinatiecode voorhanden is, door ontbreken van centrale uitnodigingen, kan de procedure van de standaardvaccinatie niet worden toegepast. De vaccinatiecentra werden wel ingelicht dat ook hier dit weigeringsrecht blijft gelden op dezelfde manier als hiervoor geschetst. Hierbij dienen zij zelf intern ervoor te zorgen

dat na een duidelijke weigering enkel wordt gevaccineerd met een dubbele toestemming of een bewijs van "alleenbeslissingsrecht".

2. Een ouder kan steeds onafhankelijk van de ander expliciet de vaccinatie weigeren indien gewenst. Wanneer er een uitnodiging wordt verstuurd kan de ouder die de uitnodiging op het domicilieadres ontvangt dit zelf via het online systeem. Anderzijds bij gebrek aan fysieke of digitale uitnodiging, kan via het vaccinatiecentrum van het domicilie van het kind een weigering gebeuren. Schriftelijk of fysiek kan dit aan het vaccinatiecentrum aangegeven worden. Nadien onderneemt het vaccinatiecentrum zelf intern stappen (indien mogelijk tot deactivatie van de vaccinatiecode), zodat het kind niet meer zonder een dubbele toestemming gevaccineerd kan worden. Er zijn minimale gegevens nodig van zowel ouder als kind vooraleer tot een weigering wordt overgegaan.
3. Een zorgverlener kan mogelijks verantwoordelijk worden gesteld wanneer het kind schade lijdt als gevolg van een vaccinatie die niet met de nodige toestemming is geplaatst. Indien een zorgverlener weet heeft dat één van beide ouders zich niet akkoord verklaart met de vaccinatie (bv. door een uitdrukkelijke melding hiervan) maar toch vaccineert met enkel de toestemming van de andere ouder, is de vereiste toestemming niet aanwezig en wordt de Wet Patiëntenrechten niet nageleefd. In dit geval kan hij mogelijks verantwoordelijk worden gesteld.

Indien de zorgverlener geen weet heeft van een dergelijke weigering van één van de ouders begaat hij geen fout door een medische handeling te stellen op basis van een toestemming van één van de ouders. Hij handelt in dat geval volledig wettelijk en te goeder trouw.

Er werd een uitgebreide nota uitgewerkt (online beschikbaar) met betrekking tot het vaccineren van de minderjarige kinderen en er werden specifieke webinars georganiseerd. Hier werd een duidelijke focus gelegd op de toestemmingsprocedure van ouders. De vaccinatiecentra werden hiervoor op de hoogte gesteld via een webinar, dagelijkse mailing, wekelijkse afstemmingsrondes per provincie en de opgestelde nota.

De vaccinatiecentra worden ook steeds ondersteund via hun regiocoördinatoren. Bij vragen stond het Agentschap Zorg en Gezondheid steeds ter beschikking.

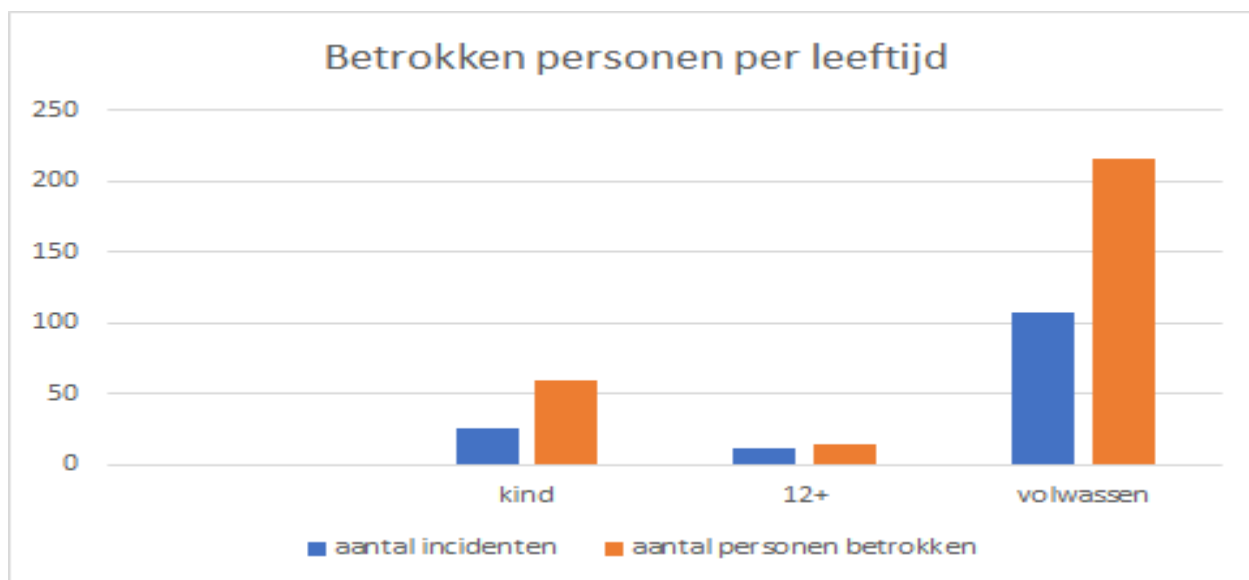
4. Het Agentschap Zorg en Gezondheid houdt geen centraal register bij i.v.m. problemen bij weigeringen. Er werden tot op heden 4 klachten gerapporteerd betreffende dit onderwerp voor de vaccinatiecentra van Tienen, Mechelen, Herstelt en Dendermonde. Vanuit het Agentschap Zorg en Gezondheid wordt altijd ondersteuning geboden bij de klachten. Hierbij staan steeds de onderstaande kwaliteitsuitgangspunten centraal:
 - a) ONDERZOEK: Welke feiten hebben zich voorgedaan? Wat is er mogelijks misgelopen?
 - b) VERBETERING: Indien er iets is misgelopen: welke stappen kunnen op een positieve manier genomen worden om dit voorval naar de toekomst toe te voorkomen. Welke verbeterpunten zijn er en op welke manier gaan we die op een zo snel mogelijke manier implementeren.
 - c) EERLIJKE COMMUNICATIE: Indien bepaalde feiten zich voordoen die beter vermeden hadden worden staat een eerlijke communicatie centraal naar de burger. Eerst een vooral zal hierbij moeten worden toegelicht wat er is misgelopen. Daarnaast dient te worden toegelicht hoe dergelijke misstappen in de toekomst kunnen vermeden worden. Verder worden ook oprechte excuses aangeboden.

Tot slot zal er bij mogelijke medische consequenties voldoende info worden gegeven. Zo zullen de mogelijke gevolgen (bv. nevenwerkingen) en de opvolging die noodzakelijk is worden toegelicht. Alles zal in het werk gesteld worden om de mogelijke

negatieve effecten (zo veel als mogelijk) te vermijden. Een mogelijkheid tot vraagstelling zowel bij de vaccinatiecentra als bij het Agentschap Zorg en Gezondheid zal steeds centraal staan.

5. Er is geen weet van specifieke procedures die reeds zijn opgestart.
6. Nee, de uitnodigingsbrief wordt enkel verstuurd naar het adres van domicilie van het kind.
7. In totaal werden er tot nu toe 144 incidenten gemeld over de hele vaccinatieperiode sinds december 2020 aan Zorg en Gezondheid. Hierbij waren 289 personen betrokken.

Hieronder de leeftijdsverdeling van de betrokken personen en het totaal aantal incidenten en het totaal aantal betrokken personen.

Totaal aantal incidenten die gemeld werden per vaccinatiecentrum per type incident.

